

Svend Larsen

1905–1964

Museumsdirektør Svend Larsen var fynbo. Men ikke af den sangvinske art, som man ofte forestiller sig hører hjemme på de frodige øer midt i landet. Han kunne le med en lille hjertelig latter, men kom nogen hans kære landsdels interesser for nær eller vovede sig ind på hans museums græsgange for vindings skyld, blev de kort og utvetydigt vist tilbage. Han var af naturen tilbageholdende; men frygtsom var han ingeniunde. Han brugte ikke mange ord, hverken i tale eller skrift. Men hans ord faldt med myndighed og vægt. Og hemmeligheden ved hans indflydelse på sin bys bevillende instanser beroede på, at man kunne stole på ham og rette sig efter hans bedømmelse. Han for ikke med letsindig snak. Han pralede heller aldrig af sejre eller bedrifter – modstandere kunne bevidne hans loyalitet!

Man kunne efter dette forledes til at tro, at Svend Larsen var en mand, man kunne komme på kant med. Sådan var han ikke. Vel stod han overmåde fast på sine saglige grunde og var ikke let tilgængelig for smiger eller overtalelse. Men hans modstandere blev ikke uvenner med ham, hvis de ikke selv ville. Og han var den første til at glatte ud, hvis der var kommet en kurre på tråden. Den, der skriver disse linier, havde lejlighed til at beundre Svend

Larsens saglighed og store åbenhed overfor andres argumenter i det af ministeriet nedsatte udvalg, der forberedte den nye museumslov af 1958. Et mere frugtbart samarbejde kunne ikke tænkes. Men man var ganske vist også enige om, at nu måtte resterne af det gamle nag, der siden Sophus Müllers tid havde været overfor Nationalmuseet, forsvinde og afløses af et nært samarbejde, i det væsentlige på lige fod; provinsmuseerne måtte have indflydelse og dermed ansvar. Svend Larsens ranke holdning mindede i mange henseender om Poul Nørlunds.

Museerne i hele landet nød gavn af hans format – thi uden ham som formand, var loven næppe gået så glat igennem. Men museerne i Odense var midtpunktet for hans manddomsgerning. Allerede året efter, at han var blevet cand. mag. i historie og dansk blev han ansat som honorarlønnet assistent ved »Odense Bys offentlige Samlinger«, i 1931. Han avancerede til inspektør i 1939 og til direktør i 1946. Det er uoverkommeligt i detaljer at nævne det store organisationsarbejde, Larsen udførte i museet. Var krigen ikke kommet og havde afbrudt udviklingen, ville denne antagelig have været endnu mere eksplosiv. Odense-museernes besøgstal voksede fra 32.000 i 1931 til 236.000 i 1963 samtidig med at staben voksede fra 5 til 13 personer. I 1941 genåbnedes museets historiske samlinger i Møndergårdskomplekset samtidig med, at Dansk historisk fællesforening og Dansk kulturhistorisk museumsforening holdt årsmøde i den nye kirkesal.

Svend Larsen lod sig ikke standse af krigen. Sammen med Kai Uldall tog han rundt til de fynske landsbyer for at se på gårde til et frilandsmuseum, og snart var han også kyndig og selvstændig på dette område. »Den fynske Landsby« åbnedes i sommeren 1946. I Sortebro kro foregik mange rådslagninger i udvalg og ved kongresser. Larsen var den uforlignelige organisator også af en nordisk folkelivsforskerkongres og en skandinavisk museumskongres med besøg på herregårde og i bondehjem og fynske musikanter til aftenunderholdning. Efter krigen organiserede han kunstudstillinger, som der gik ry af over det ganske land. I 1951 grundlagde han årbogen »Fynske Minder« og ham var det, der døbte danske museers fælles årbog: »Arv og Eje«. Ved H. C. Andersen-museets 50 års jubilæum påbegyndtes en ny skriftserie »Fynske Studier«. Dertil kom, at han satte et omfattende oplysningsarbejde i gang med skolebesøg, films, foredrag etc. med succes.

Om hans arbejde for Foreningen af danske kunstmuseer, H. C. Andersen Samfundet, Odense turistforening skal der ikke tales på dette sted. Vigtigt var det, at han trods disse mange gøremål og tiltagende sygdom, mente at måtte holde fast ved medlemsskabet af Statens lokalmuseumstilsyn også efter, at han havde nedlagt sin formandspost i museumsforeningen. – Overraskende at en så travlt beskæftiget mand kunne få tid til videnskabelige studier, men en række bøger udsendtes fra hans hånd: Et Provinsmuseums Historie (1935), Sygehuse i Odense (1937), Graabrødre Hospital og Kloster i Odense (1939), festskrifter for forsikrings- og pengeinstitutter i Odense og en lang række

bidrag til H. C. Andersen-forskningen. Dertil kom, at han punktligt hver dag i middagspausen gik over på landsarkivet for at studere dokumenter som forberedelse til den doktorafhandling, som han fik antaget, men desværre ikke nåede at forsvare før sin altfor tidlige død: Studier over det fynske Rådsaristokrati i det 17de Århundrede.

Svend Larsens virke har sat sig dybe spor i kulturlivet på Fyn og i Odense. Man kunne have undt ham at se det tredie danske universitet etableret i hans by, således at et nært samarbejde mellem museum og forskningscenter kunne komme i stand.

Axel Steensberg.